

**КБ ПРВ ОТВОРЕН ДОБРОВОЛЕН
ПЕНЗИСКИ ФОНД - СКОПЈЕ**

Финансиски извештаи

за годината завршена на
31 декември 2020

со Извештај на независниот ревизор

Содржина

Извештај на независниот ревизор

Извештај за нето средствата на Фондот	1
Извештај за работењето на Фондот	2
Извештај за промените на нето средствата	3
Извештај за показатели според сметководствени единици	4
Извештај за бројот на сметководствени единици	5
Белешки кон финансиските извештаи	6
ПРИЛОЗИ	26

Извештај на
независниот
ревизор

КПМГ РЕВИЗИЈА ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Северна Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до членовите на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје (‘Фондот’), прикажани на страните од 1 до 34, кои се состојат од извештајот за нето средствата на Фондот на 31 декември 2020 година, извештајот за работењето, извештајот за промените на нето средствата, финансиските показатели според сметководствени единици и извештајот за бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и реална презентација на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (‘МАПАС’), како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Северна Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли. Ревизијата исто така вклучува осврт на користените сметководствени политики и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

Извештај на независниот ревизор

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиска состојба на Фондот на 31 декември 2020 година, како и неговата финансиска успешност, промените на нето средствата и промените на бројот на сметководствени единици за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување.

Скопје, 5 февруари 2021 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР
Срѓан Ранѓеловиќ

КПМГ Ревизија ДОО
Управител
Срѓан Ранѓеловиќ

Финансиски
извештаи

Извештај за нето средствата на Фондот

(во илјади Денари)

На 31 декември

	Белешки	2020	2019
Парични средства	3	21.184	20.123
Побарувања од вложувања	4	203	189
Побарувања од други пензиски фондови	4	-	146
		21.387	20.458
Вложувања во хартии од вредност и депозити			
Финансиски средства кои се чуваат за тргување	5	672.705	626.385
Финансиски средства кои се расположливи за продажба	6	222.715	155.669
Финансиски средства кои се чуваат до достасување	7	240.614	193.765
		1.136.034	975.819
Вкупно средства		1.157.421	996.277
Обврски за исплата на пензии/пензиски надоместоци спрема членовите на пензискиот фонд – достасани и неисплатени		1.635	1.979
Обврски за пренос на средства на други пензиски фондови по основ на промена на членство		171	3.329
Обврски кон Друштвото за управување со Фондот		1.029	861
Останати обврски на пензискиот фонд		69	68
Вкупно обврски	8	2.904	6.237
Нето средства на Фондот		1.154.517	990.040
<i>Број на издадени сметководствени единици</i>		<i>6.138.269,012609</i>	<i>5.457.633,768183</i>
<i>Вредност на сметководствена единица (во Денари)</i>		<i>188,085163</i>	<i>181,404697</i>
Парични приливи по основ на уплатени придонеси од членови на фондот (кумулятивни)		1.053.899	902.922
Парични приливи по основ на пренос на средства од други фондови од промена на членство (кумулятивни)		9.241	4.418
Парични одливи по основ на исплатени пензии односно пензиски надоместок (кумулятивни)		(132.617)	(103.454)
Парични одливи по основ на преноси на средства во други фондови од промена на членство (кумулятивни)		(9.245)	(7.070)
Добивка од тековната финансиска година		39.557	89.327
Акумулирана добивка од претходни години		192.950	103.623
Ревалоризација на хартии од вредност расположливи за продажба (кумулятивна)		732	274
Вкупно обврски во однос на изворите на средства		1.154.517	990.040

Финансиските извештаи на Фондот се одобрени за издавање од Управниот одбор на Друштвото на 28 јануари 2021 година.

Г-ѓа Весна Стојановска

Генерален директор

Г-ѓа Билјана Русомарова

(Овластен сметководител бр. на уверение 0102628)

Г-дин Предраг Милошевски

Втор генерален директор

Извештај за работењето на Фондот

(во илјади Денари)			
За годината што завршува на 31 декември			
	Белешки	2020	2019
Приходи од вложувања			
Приходи од камати и амортизација на дисконтот (премија)	9	23.883	20.438
Приходи од дивиденди	10	5.217	5.895
Реализирани капитални добивки	11	1.966	933
Позитивни курсни разлики од монетарни ставки без финансиски инструменти		352	115
Вкупно приходи од вложувања		31.418	27.381
Расходи			
Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот		9.317	7.948
Реализирани капитални загуби	11	2.093	855
Негативни курсни разлики од монетарни ставки без финансиски инструменти		689	114
Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци	12	7	4
Вкупно расходи		12.106	8.921
Нето добивка од вложувања во хартии од вредност		19.312	18.460
Нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност			
Нереализирана капитална добивка / (загуба) од вложувања во хартии од вредност, нето	13	19.939	70.889
Нето курсни разлики од вложување во финансиски инструменти		306	(22)
Вкупно нереализирани добивки/ (загуби) од вложувања во хартии од вредност		20.245	70.867
Нето зголемување на нето средствата на Фондот		39.557	89.327

Извештај за промените на нето средствата

	(во илјади Денари)	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2020	2019
Нето добивка од вложувања	19.312	18.460
Вкупно нереализирани добивки / (загуби) од вложувања во хартии од вредност	20.245	70.867
Ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба	458	242
Нето зголемување на нето средствата на Фондот	40.015	89.569
Парични приливи по основ на уплатени придонеси	150.977	131.546
Парични приливи на средства од други пензиски фондови од промени на членство	4.823	735
Парични одливи по основ на исплатени пензии/пензиски надоместок	(29.163)	(26.078)
Парични одливи на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(2.175)	(3.474)
Вкупно зголемување на нето средствата од трансакции со сметководствените единици	124.462	102.729
Вкупно зголемување на нето средствата	164.477	192.298
Нето средства на почетокот на годината	990.040	797.742
Нето средства на крајот на годината	1.154.517	990.040
Број на сметководствени единици		
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси	827.174,572322	749.204,487001
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство	26.719,052818	4.175,800354
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии / пензиски надоместоци	(161.240,497447)	(149.857,591756)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други фондови од промена на членство	(12.017,883267)	(19.183,428386)
Вкупен број на сметководствени единици	680.635,244426	584.339,267213

Извештај за показатели според сметководствени единици

	(во илјади Денари)	
	За годината што завршува на 31 декември	
	2020	2019
Нето средства на Фондот на почетокот на годината	990.040	797.742
Број на сметководствени единици на почетокот на годината	5.457.633,768183	4.873.294,500970
Вредност на сметководствена единица на почеток на годината (во Денари)	181,404697	163,696595
Нето средства на Фондот на крајот на годината	1.154.517	990.040
Број на сметководствени единици на крајот на годината	6.138.269,012609	5.457.633,768183
Вредност на сметководствени единици на крајот на годината (во Денари)	188,085163	181,404697
Дополнителни показатели и податоци		
Однос - расходи ¹ / просечни нето средства на Фондот ²	0,009	0,009
Однос - нето добивка од вложувања / просечните нето средства на Фондот ³	0,019	0,021
Стапка на принос на Фондот ⁴	5,53% ⁵	6,19% ⁶

¹ показателот се добива кога збирот од позициите Трошоци од работење со пензиското друштво и чуварот на имот и Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци од Извештајот за работење на Фондот ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

² просечните нето средства на пензискиот фонд се добиваат кога збирот на вредностите на нето средствата на пензискиот фонд од последниот пресметковен ден од месеците во периодот кој е предмет на анализа ќе се подели со бројот на месеците;

³ показателот се добива кога позицијата Нето добивка од вложувања во хартии од вредност од Извештајот за работење на Фондот ќе се подели со просечните нето средства на пензискиот фонд;

⁴ се пресметува согласно формулата од Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови.

⁵ Реалниот седумгодишен принос сведен на годишно ниво изнесува 4,82%

⁶ Реалниот седумгодишен принос сведен на годишно ниво изнесува 5,62%

Извештај за бројот на сметководствени единици

За период 01.01.2020 – 31.12.2020

Опис	Број на сметководствени единици	Извори на средствата на Фондот
На почетокот на годината	5.457.633,768183	990.040
Издадени сметководствени единици врз основа на уплатени придонеси во текот на годината	827.174,572322	150.977
Издадени сметководствени единици врз основа на пренос на средства од други фондови од промена на членство во текот на годината	26.719,052818	4.823
Повлечени сметководствени единици врз основа на исплата на пензии / пензиски надоместоци	(161.240,497447)	(29.163)
Повлечени сметководствени единици врз основа на пренос на средства во други пензиски фондови од промена на членство	(12.017,883267)	(2.175)
Вкупен број на сметководствени единици на крајот на годината	6.138.269,012609	1.114.502

Вредност на сметководствената единица

На почетокот на годината (во Денари)	181,404697
На крајот на годината (во Денари)	188,085163

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи информации

КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд - Скопје (“Фондот”) е отворен инвестициски фонд основан во согласност со Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за инвестициони фондови објавени во Службен весник на Р. Северна Македонија. Фондот го сочинуваат средствата од доброволните придонеси на членовите на Фондот и приносите од инвестираните придонеси, намалени за надоместоците што се наплатуваат од доброволниот пензиски фонд.

Сопственици на Фондот се неговите членови.

Со средствата на Фондот управува КБ Прво пензиско друштво АД Скопје, (“Друштво за управување со средствата на Фондот”), врз основа на одлука на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (“Агенцијата”, “МАПАС”) (Одлука со број 02-02 од 2 декември 2009). Средствата на Фондот се целосно одвоени од средствата на Друштвото за управување со средства.

Банка чувар на имот е Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје (“Шпаркасе”).

На 31 декември 2020 вкупниот број на членови на Фондот изнесува 14.951 (2019: 14.596 членови) од кои 11.438 се членови на професионални пензиски шеми (2019: 11.396 членови), а 3.513 се индивидуални договори за членство (2019: 3.200 членови).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи.

2.1 Основа за подготовка

Финансиските извештаи на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд-Скопје се подготвени во согласност со Законот за задолжително и доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, Правилникот за сметковниот план, формата и содржината на основните финансиски извештаи и дополнителните извештаи на пензиските фондови и Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови, пропишани од МАПАС, објавени во Службен весник на Република С. Македонија.

Проценката на вредноста на средствата на Фондот, пресметката на вредноста на сметководствената единица и пресметката на стапката на принос се врши согласно Правилникот за проценка на средствата на задолжителните и доброволните пензиски фондови пропишан од Агенцијата.

Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено.

2.2 Парични средства

Паричните средства вклучуваат салда на трансакциските денарски и девизни сметки.

Фондот има наменска денарска сметка за придонеси каде се вршат уплати на парични средства од членовите.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.2 Парични средства (продолжение)

Исто така фондот има денарска и девизна сметка за инвестиции преку кои се вршат плаќања и наплати поврзани со работењето а во склад со законската регулатива.

2.3 Финансиски средства

Фондот ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, финансиски средства расположливи за продажба, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и кредити и побарувања.

Раководството ги класифицира вложувањата во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат за тргување)

Оваа категорија на финансиски средства се состои од хартии од вредност кои се чуваат за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации на цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои краткорочен фактички облик на остварување добивка.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Вложувањата кои се чуваат до достасување се не-дериватни финансиски средства со фиксни или одредливи начини на плаќање и фиксна доспеаност, при што раководството има позитивна намера да ги чува до нивното доспевање. Доколку Фондот продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиски средства расположливи за продажба.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар.

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства почетно се признаваат на датумот на тргувањето - датум кога Фондот се обврзува да го купи средството.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемени за трошоците на трансакциите.

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакции се признаваат како расходи во периодот во Извештајот за работењето на Фондот.

Кредитите се признаваат кога се даваат готовински средства на позајмувачот.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Почетно признавање на финансиските средства (продолжение)

При почетното признавање, средствата кои се деноминирани во странска валута се евидентираат во денарска противвредност, според средниот девизен курс на НБРСМ за соодветната валута на датумот на тргување.

Последователно мерење на финансиски средства

Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентираат по нивната објективна вредност на датумот на проценка на средствата на пензискиот фонд. Доколку со овие средства активно не се тргува на пазарот за хартии од вредност, тие се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за работењето на Фондот како нереализирани добивки или загуби за периодот за кои се јавуваат. Доколку хартиите од вредност се продадат или истите доспеат, нереализираните добивки или загуби се прикажуваат во реализирани добивки или загуби.

Финансиските средства расположливи за продажба последователно се евидентираат според нивната објективна вредност доколку со нив активно се тргува на пазарот за хартии од вредност. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба се признаваат во ревалоризациони резерви во Извештајот за нето средства на пензискиот фонд, се до моментот на престанок на признавањето или во случај на нивно оштетување, при што акумулираните добивки или загуби, претходно признаени во Извештајот за нето средства на Фондот, се признаваат во тековните добивки или загуби. Доколку со овие средства активно не се тргува на пазарот за хартии од вредност, тие се вреднуваат по нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Приходите врз основа на камати како и амортизацијата на премијата/дисконт на финансиските средства што се расположливи за продажба, се признаваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за тековниот период.

Финансиските средства кои се чуваат во доспевање последователно се мерат според амортизираната набавна вредност, со примена на метод на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е дисконтна стапка по која сегашната (дисконтираната) вредност на сите идни парични текови е еднаква на цената на обврзницата (вклучувајќи ги сите трансакциони трошоци) и претставува интерна стапка на принос на предметната обврзница. Приходите од камата и амортизацијата на дисконтот/премијата се признаваат како приходи во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за периодот.

Депозитите, кредитите и побарувањата последователно се мерат според амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Објективна вредност

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија или ОЕЦД, треба да биде еднаква на нивната пазарна вредност. При утврдување на објективната вредност на финансиските средства со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија или ОЕЦД се користат единствено пазарните цени кои се резултат од тргување на регулиран секундарен пазар.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Објективна вредност (продолжение)

Како пазарна вредност на сопственичките хартии од вредност со кои се тргува во земјите членки на Европската Унија и земјите членки на ОЕЦД се смета цената на последното тргување за тој ден остварена на матичната берза на издавачот или берзата која е дефинирана како примарен извор на цената на предметната хартија од вредност и службено објавена на информативниот сервис на Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадената хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување. Пазарната вредност не може да биде утврдена врз основа на цената на последното тргување доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

Како пазарна вредност на должничките хартии од вредност со кои се тргува во земја членка на Европската Унија или ОЕЦД се смета цената на последното тргување, службено објавена на финансиско-информативниот сервис на Bloomberg. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадената хартија од вредност, нејзината пазарна вредност се утврдува врз основа на цената на последното тргување од последниот ден во кој имало тргување доколку со инструментот се тргувало во период пократок од 30 дена пред датумот на проценка.

Доколку на финансиско-информативниот сервис Bloomberg не е објавена цена за финансиските инструменти, за објективна вредност се зема цена од друг финансиско информативен сервис, по насоки дадени од Агенцијата.

Објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република С.Македонија се добива преку утврдување на нивната пазарна вредност.

Само пазарните цени кои се резултат од тргување на Македонската берза на хартии од вредност може да се користат за утврдување на објективната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република С. Македонија.

Пазарната вредност на хартиите од вредност со кои се тргува во Република С. Македонија е просечната дневна цена по кои се тргувани хартиите од вредност, пондерирани со количината. Од овој просек се исклучени “блок” трансациите. Доколку на денот на проценка нема тргување со дадена хартија од вредност, нејзината објективна вредност се утврдува врз основа на просечната пондерирана цена од последниот ден во кој имало тргување.

Објективната вредност не може да се утврди врз основа на просечна пондерирана цена од тргувањето доколку со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена пред датумот на проценка.

Ако со инструментот не се тргувало во период подолг од 30 дена се применуваат техники на вреднување кога не постои активен пазар.

Купување и продавање на краткорочни хартии од вредност и на државни обврзници, освен обврзници издадени за исплатување на депонираните девизни влогови на граѓаните и обврзниците за денационализација, може да се врши и на пазари преку шалтер организирани од страна на НБРСМ во соработка со Министерство за финансии. Објективната вредност на овие хартии од вредност се мери со амортизираниот износ со користење на метод на амортизација со ефективна каматна стапка.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Техники на вреднување

(1) Кога не постои активен пазар за финансијскиот инструмент, објективната вредност се утврдува според следната методологија:

- а) отворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на уделот утврдена за датумот на проценка, а објавена од страна на Комисијата за хартии од вредност или Македонската берза на хартии од вредност.
- б) затворените инвестициони фондови се проценуваат според вредноста на акцијата
- в) долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува на официјалниот пазар на Македонска берза за хартии од вредност и долгорочните должнички хартии од вредност со кои се тргува во странство се проценуваат според метод на линеарна амортизација, при што почетната вредност е последно утврдената објективна вредност на таа хартија од вредност. Доколку со тие хартии од вредност повторно се тргува, од денот на повторното тргување истите ќе се проценуваат по просечна пазарна цена објавена на активен пазар.
- г) акциите издадени од акционерски друштва во Република С.Македонија или компании и банки од земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД се проценуваат според помалиот износ од набавната вредност или износот кој пензискиот фонд може разумно да го добие при промптна продажба.
- д) хартиите од вредност врз осова на хипотека се проценуваат со користење на метод на дисконтирани парични текови, при што дисконтната стапка која се користи при пресметка треба да ги одрази преовладувачките каматни стапки за слични инструменти со ист преостанат рок на доспевање, прилагодена за ризикот од неизвршување на паричните обврски.

По исклучок од став (1) точката а) Друштвото може да ја користи последно објавената вредност по удел во инвестиционен фонд. Во ваков случај друштвото треба веднаш, по електронски пат, да ја извести Агенцијата за преземените активности.

Во случај да се продадат дел од средствата кои се држат до достасување поради промена на целите или способноста да се држат до достасување, сите средства кои се класифицирани во категоријата на финансиски инструменти кои се чуваат до достасување треба повторно да се измерат по објективна фер вредност. Од датумот на настанување на ваков конкретен случај во наредните 2 (две) финансиски години ниту една хартија од вредност на пензискиот фонд не треба да се процени и класифицира во категоријата до достасување. Исклучок од ова се случаите кога:

- Се продаваат или пренесуваат во друга категорија на финансиски инструменти не повеќе од 0,1% од средствата кои се чуваат до достасување, а таков случај се појавува само еднаш годишно
- Се продаваат средства кои имаат најмногу 3 месеци пред крајниот рок на доспевање или
- Се продаваат средства кај кои е наплатена најмалку 95% од главнината

Нереализирани капитални добивки/загуби

Кај финансиските инструменти во тргување се признаваат нереализирани добивки/загуби како резултат на промена на објективната (пазарна) вредност на хартиите од вредност. Доколку овие финансиски средства се во девизи, курсните разлики се признаваат во нереализирани добивки или загуби. Нереализираните капитални добивки/загуби и приходите од купонска камата се признаваат на дневна основа во Извештајот за работењето.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Нереализирани капитални добивки/загуби (продолжение)

При достасување на главницата или нејзин дел, како и при продажба на хартиите од вредност, износот на нереализираните добивки и загуби се пренесува како реализирани добивки/загуби за периодот.

Реализирани капитални добивки/загуби

Реализираните добивки/загуби вклучуваат добивки и загуби по основ на продажба на хартии од вредност и достасани главници и камати на хартии од вредност купени со премија или дисконт кои се класифицирани во портфолио за тргување. Реализираните добивки/загуби се признаваат како приходи и расходи во моментот на нивното настанување.

Добивките и загубите по основ на продажба на хартии од вредност претставуваат разлика помеѓу продажната вредност и сметководствената вредност.

Добивки/загуби на финансиски инструменти расположливи за продажба

Добивките или загубите од промена на објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба се признаваат како ревалоризациони резерви во Извештајот за нето средства на фондот. Приходите од купонска камата и амортизацијата на премијата/дисконтот се признаваат во Извештајот за работењето на фондот.

Амортизација на дисконт/премија на хартии од вредност

Кај финансиските инструменти кои се чуваат во доспевање при последователно вреднување се евидентира амортизација на дисконт/премија како и приход од купонска камата на должничките хартии од вредност, курсни разлики доколку истите се во девизи или се со девизна клаузула и пресметана камата кај орочените депозити. Евиденцијата на овие приходи/расходи се врши на дневна основа и истите се признаваат во Извештајот за работење на пензискиот фонд.

Средства на Фондот и стратегија за вложување

Во согласност со ограничувањата предвидени според Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, средствата на Фондот може да се вложуваат само во следните видови на финансиски инструменти:

Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства на странски издавачи од земјите членки на Европската Унија и земји членки на ОЕЦД. Во рамките на ова ограничување:

- Најмногу 50% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и други хартии од вредност издадени од странски влади и централни банки на земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД и во должнички хартии од вредност издадени од Европската централна банка, Европската инвестициона банка и Светската банка
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, издадени од единиците на локалната самоуправа, недржавни, странски компании или банки од земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции издадени од странски компании или банки кои имаат рејтинг препорачлив за инвестирање според меѓународни кредитни рејтинг агенции, со кои се тргува на главните берзи во државите-членки на ЕУ или на ОЕЦД;

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.3 Финансиски средства (продолжение)

Средства на Фондот и стратегија за вложување (продолжение)

- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удел, акции и други инструменти издадени од овластени отворени и затворени инвестициони фондови со седиште во земјите членки на ЕУ или на ОЕЦД.

Најмногу 100% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во средства издадени од субјекти кои се наоѓаат во Р. Северна Македонија. Во рамките на ова ограничување:

- Најмногу 60% можат да се вложат во банкарски депозити, сертификати за депозити, комерцијални записи и обврзници издадени или гарантирани од банки, хартии од вредност врз основа на хипотека издадени или гарантирани од банки;
- Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од Владата на РСМ;
- Најмногу 80% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во должнички хартии од вредност (обврзници) издадени или гарантирани од Народната Банка на РСМ (“НБРСМ”);
- Најмногу 30% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во акции кои котираат на официјалниот пазар;
- Најмногу 40% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во обврзници и комерцијални записи издадени од акционерски друштва. Во рамки на ова ограничување најмногу 10% од вредноста на средствата на фондот можат да се вложуваат во обврзници издадени од единиците на локалната самоуправа;
- Најмногу 5% од вредноста на средствата на Фондот можат да се вложат во документи за удели и акции на инвестициски фондови во РМ.

Депризнавање на финансиски средства

Финансиските средства се депризнаваат кога правото за добивање на паричен тек од финансиските средства истекло, односно инструментот е продаден, доспеан или отуѓен на друг начин. При депризнавање на финансиските инструменти по пат на продажба, се применува принципот на просечни набавни цени.

2.4 Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и доколку тој случај (или случаи) на загуба влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на средството) дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Оштетување на финансиските средства (продолжение)

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност (продолжение)

Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Извештај за работењето на Фондот

Доколку причините за обезвреднување исчезнат, претходно признаениот износ на загуба поради обезвреднување Фондот го ослободува / анулира преку коригирање на сметката за загуба поради обезвреднување и го вклучува во Извештајот за работењето. Ослободувањето на загубата поради обезвреднување не може да резултира во сметководствена вредност која го надминува износот на амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено обезвреднување.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Фондот проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во Извештајот за работењето на Фондот, со истовремено нејзино отстранување од ревалоризациони резерви.

Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се анулира преку Извештајот за работењето на Фондот. Останатиот износ, до новата објективна вредност, Фондот го третира како зголемување на објективната вредност на средството и се признава во ревалоризационите резерви.

2.5 Побарувања и обврски по основ на вложувања во хартии од вредност

Побарувањата и обврските по основ на вложувања во хартии од вредност се однесуваат на продавањето и купувањето на хартиите од вредност и се признаваат како средства и/или обврски на датумот на тргување, а се подмируваат на датумот на плаќање. Овие побарувања вклучуваат и побарувања за дивиденди.

2.6 Нето средства на Фондот

Нето средствата на Фондот ги сочинуваат вкупните средства на Фондот намалени за вредноста на обврските на Фондот.

2.7 Вредност на сметководствената единица

Вредноста на сметководствената единица ја претставува вредноста на нето средствата на Фондот поделена со вкупниот број на сметководствени единици на датумот на пресметка. Исклучок претставува вредноста на сметководствената единица на првиот датум на проценка по првата уплата на придонеси која е утврдена на 100 денари, во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.8 Стапка на принос на пензискиот фонд

Стапката на принос се пресметува во номинален и реален износ за претходните 84 месеци (пресметковен период) а потоа се конвертира во еквивалентна годишна стапка на принос, изразена во проценти, со две децимални места.

Доколку пензискиот фонд не примал придонеси во период од 84 месеци, но примал во период од 12 месеци, на крајот на јуни односно декември, ќе се утврди приносот за периодот од први јуни односно декември по основање на фондот до крајот на јуни односно декември кога се прави пресметката. Во тој случај пресметковниот период изнесува 78, 72, 66, 60, 54, 48, 42, 36, 30, 24, 18 и 12 месеци.

Стапката на принос во номинален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во номинален износ, се пресметува последната формула:

$$R_{nom} = (SEt/SEo)^{(365/t)} - 1$$

каде,

R е стапка на принос во номинален износ за пресметковниот период,

SEt е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од пресметковниот период

SEo е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од месецот кој претходи на првиот месец во пресметковниот период

t е број на денови во пресметковниот период

Стапката на принос во реален износ за секој пресметковен период, конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во реален износ, се пресметува врз основа на годишната стапка на принос во номинален износ и промена на нивото на трошоците за живот во пресметковниот период со користење на следната формула:

$$R_{real} = (1 + R_{nom}) / \left\{ \prod_k \left[1 + (i_k - 100) / 100 \right] \right\}^{365/t} - 1$$

каде,

Rreal е стапката на принос во реален износ за пресметковниот период,

Rnom е стапката на принос во номинален износ за пресметковниот период,

t е бројот на денови во пресметковниот период,

ik е индекс на трошок на живот, објавен од Државниот завод за статистика на Р. Македонија, на крајот на јуни односно декември во секоја година во однос на јуни или декември во претходната година, почнувајќи од годината на пресметката наназад за сите години во пресметковниот период и последното полугодие во пресметковниот период доколку тој изнесува 78, 66, 54, 42, 30 или 18 месеци.

2.9 Приходи од камати и дивиденди

Приходите од камати се искажуваат во Извештајот за работењето на пензискиот фонд за сите инструменти кои носат камата. Пресметката на каматата се врши согласно договорената односно пропишаната метода на пресметка за секој финансиски инструмент. Приходите од камати вклучуваат приходи од камата на краткорочни и долгорочни депозити во банки, приходи од камата на должничките инструменти, приходи од камати на трансакциите сметки и приходите од дивиденди. Приходите од дивиденда вклучуваат приходи од дивиденди од домашни и странски акции и ETF-и (Exchange traded funds). Приходите од дивиденди се евидентираат по добиена најава за исплата на дивиденда од банката чувар.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.10 Надоместоци за управување со Фондот

Фондот во 2020 исплаќа надоместоци на Друштвото за управување со средствата на Фондот на месечно ниво во износ од 0,075% (2019: 0,075%) од вредноста на вкупно управуваните нето средства на Фондот.

2.11 Расходи за посреднички провизии

Овие расходи се однесуваат на надоместоците кои се исплаќаат на финансиските посредници (банки и брокерски куќи) кои купуваат хартии од вредност во име на Фондот.

2.12 Добивки/загуби од курсни разлики

Трансакциите во странска валута се евидентираат во денари според средниот курс на НБРСМ кој важел на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се евидентираат според важечкиот курс на денот на Извештајот за нето средствата на Фондот со состојба на датумот на известување. Курсните разликите се евидентираат во Извештајот за работењето на Фондот.

2.13 Данок на добивка

Во согласност со Член 18 од Законот за инвестициони фондови, Фондот нема својство на правен субјект во Р. Северна Македонија и оттаму не подлежи на оданочување.

2.14 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзан субјект во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

- поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;
- било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;
- било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;
- физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице ;
- член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и
- во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

3 Парични средства

	2020	2019
Трансакциска сметка во Шпаркасе Банка АД Скопје, Сметка за придонеси	7.490	5.228
Трансакциска сметка во Шпаркасе Банка АД Скопје, Сметка за инвестирање	13.559	14.740
Девизна сметка кај субчувар – УСД	135	155
Вкупно	21.184	20.123

4 Побарувања по основ на вложувања

	2020	2019
Побарувања по основ на камата на сметки кај Чувар на имот	1	2
Побарување по основ на дивиденда од странски издавач	202	187
Побарувања по основ на пренос од други фондови	-	146
Вкупно	203	335

5 Финансиски средства кои се чуваат за тргување

	2020	2019
Акции издадени од домашни акционерски друштва	37.884	38.392
Државни обврзници	299.936	300.540
Удели во отворени инвестициски фондови	334.885	287.453
Вкупно	672.705	626.385

Акции издадени од домашни акционерски друштва

	2020	2019
Обични акции		
МКАЛКА101011, ALK	28.316	25.514
МКГРНТ101015, GRNT	5.430	7.287
МКМТУР101018, MTUR	4.138	5.591
Вкупно	37.884	38.392

Удели во странски отворени инвестициски фондови

	2020	2019
DE0005933931; DAXEX GT	5.560	5.382
DE0002635307; SXXPIEX GT	12.484	12.937
US78462F1030; SPY UP	47.838	38.239
US9220427754; VEU UP	46.527	39.830
DE0005933956; SX5EEX GT	4.967	5.220
US9229087690; VTI UP	48.038	40.847
US4642876555; IWM UP	15.877	14.675
US9229083632; VOO UP	50.225	44.115
US4642882405; ACWX UQ	42.493	32.709
US9220428661; VPL UP	10.335	9.884
US4642882579; ACWI UQ	50.541	43.615
Вкупно	334.885	287.453

5 Финансиски средства кои се чуваат за тргување (продолжение)

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Р. Северна Македонија

	2020	2019
MKMINF200DD2	1.981	2.464
MKMINF200DE0	4.381	5.239
MKMINF200DF7	42	49
MKMINF20G929	3.969	3.996
MKMINF20G986	10.577	10.627
MKMINF20GA06	2.043	2.035
MKMINF20GA55	5.767	5.767
MKMINF20GA97	4.110	4.110
MKMINF20GC61	4.060	4.046
MKMINF20GD29	13.735	13.688
MKMINF20GD52	3.000	2.989
MKMINF20GD78	4.840	4.823
MKMINF20GD94	6.325	6.303
MKMINF20GE02	3.277	3.266
MKMINF20GE10	2.046	2.039
MKMINF20GE28	3.406	3.406
MKMINF20GE44	3.409	3.398
MKMINF20GE51	4.602	4.602
MKMINF20GE77	2.854	2.844
MKMINF20GF19	1.750	1.745
MKMINF20GF35	1.192	1.188
MKMINF20GF43	659	659
MKMINF20GF68	12.117	12.117
MKMINF20GG83	8.616	8.587
MKMINF20GG91	10.180	10.145
MKMINF20GH25	4.004	3.990
MKMINF20GH74	12.044	12.002
MKMINF20GI16	13.768	13.721
MKMINF20GI73	10.530	10.529
MKMINF20GI81	4.739	4.723
MKMINF20GJ15	5.684	5.664
MKMINF20GJ23	1.268	1.264
MKMINF20GJ31	7.139	7.114
MKMINF20GJ64	2.603	2.594
MKMINF20GJ80	5.993	5.972
MKMINF20GJ98	5.274	5.256
MKMINF20GK04	16.170	16.114
MKMINF20GK46	16.084	16.028
MKMINF20GK53	9.715	9.681
MKMINF20GK79	10.261	10.226
MKMINF20GK95	4.257	4.242
MKMINF20GL03	1.019	1.015
MKMINF20GL37	5.235	5.217
MKMINF20GL52	6.517	6.495
MKMINF20GL60	7.436	7.410
MKMINF20GL78	4.964	4.947
MKMINF20GL86	3.473	3.461
MKMINF20GN01	3.221	3.210
MKMINF20GN27	3.033	3.023
MKMINF20GN50	8.018	7.990
MKMINF20GN68	1.672	1.667
MKMINF20GN76	2.746	2.736
MKMINF20GN84	4.131	4.117
Вкупно	299.936	300.540

5 Финансиски средства кои се чуваат за тргување (продолжение)

Државни обврзници

Државните обврзници класификувани како средства кои се чуваат за тргување се издадени од Министерството за Финансии на Р. Северна Македонија и вклучуваат обврзници за денационализација и континуирани обврзници. Обврзниците за денационализација имаат рок на доспевање од 2024 година до 2026 година со годишна купонска камата од 2%. Континуираните обврзници имаат рок на доспевање од 2024 година до 2032 година и годишна купонска камата од 3,50% до 5,00%.

6 Финансиски средства кои се расположливи за продажба

	2020	2019
Државни обврзници	222.715	155.669
Вкупно	222.715	155.669

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Р. Северна Македонија

	2020	2019
MKMINF200DG5	1.477	1.673
MKMINF20GO34	13.565	5.135
MKMINF20GO42	5.152	13.564
MKMINF20GO75	1.656	1.651
MKMINF20GP17	17.737	17.736
MKMINF20GP82	9.450	9.450
MKMINF20GR49	3.065	3.055
MKMINF20GR64	9.950	9.309
MKMINF20GS22	25.414	25.421
MKMINF20GS71	12.905	12.905
MKMINF20GS97	7.033	2.444
MKMINF20GT05	16.634	16.636
MKMINF20GT39	29.691	29.695
MKMINF20GT47	7.020	6.995
MKMINF20GT62	10.251	-
MKMINF20GU02	8.627	-
MKMINF20GU44	19.999	-
MKMINF20GU93	23.089	-
Вкупно	222.715	155.669

Државни обврзници

Државните обврзници класификувани како расположливи за продажба се издадени од Министерството за Финансии на Р. Северна Македонија и вклучуваат обврзници за денационализација и континуирани обврзници.

Обврзниците за денационализација имаат рок на доспевање до 2027 година со годишна купонска камата од 2%.

Континуираните обврзници имаат рок на доспевање од 2033 до 2035 година и годишна купонска камата од 2,20% до 3,70%

7 Финансиски средства кои се чуваат до достасување

	2020	2019
Државни обврзници	86.156	58.290
Депозити	154.458	135.475
Вкупно	240.614	193.765

Депозити

	2020	2019
Долгорочни депозити	136.457	117.474
Краткорочни депозити	18.001	18.001
Вкупно	154.458	135.475

Краткорочни депозити

Со состојба на 31 декември 2020 година краткорочните депозити во износ од 18.001 илјади денари (2019: 18.001 илјади денари) претставуваат орочени депозити во домашни банки. Нивниот период на доспевање е до 30 дена (2019: до 30 дена), со каматна стапка од 0,30% (2019: 0,30%) на годишно ниво.

Долгорочни депозити

Со состојба на 31 декември 2020 година долгорочните депозити во износ од 136.457 илјади денари (2019: 117.474 илјади денари) претставуваат орочени депозити во домашни банки. Нивниот период на доспевање е до 4 години (2019: 4 години), со каматна стапка од 2,50% до 3,25% (2019: 2,60% до 3,25%) на годишно ниво.

Државни обврзници издадени од Министерството за Финансии на Р. Северна Македонија

	2020	2019
MKMINF20GO26	23.774	23.692
MKMINF20GP09	4.581	4.566
MKMINF20GP41	8.901	8.871
MKMINF20GR23	7.869	7.842
MKMINF20GS06	10.036	3.687
MKMINF20GS48	2.688	2.678
MKMINF20GS89	2.200	2.192
MKMINF20GT21	4.779	4.762
MKMINF20GT54	10.876	-
MKMINF20GT88	6.305	-
MKMINF20GU10	4.147	-
Вкупно	86.156	58.290

Државните обврзници класификувани како средства кои се чуваат до достасување се издадени од Министерство за Финансии на Р. Северна Македонија и претставуваат континуирани обврзници со каматна стапка од 3,80% до 4,85% со рок на доспевање од 2033 до 2050 година.

8 Обврски кон Друштвото за управување со Фондот

	2020	2019
Надоместок за управување со Фондот	841	723
Надоместок од уплатени придонеси	188	138
Обврски за неконвертирани придонеси	9	13
Обврски по основ на исплата на пензиски надомест	1.635	1.966
Обврски по основ на пренос во други фондови	171	3.329
Останати обврски	60	57
Други обврски	-	11
Вкупно	2.904	6.237

Со состојба на 31 декември 2020 година, Фондот има обврска кон Друштвото за управување со средствата на Фондот во износ од 841 илјади денари (2019: 723 илјади денари). Износот претставува надоместок за управување на Фондот, а е пресметан од страна на КБ Прво пензиско друштво АД Скопје. Надоместокот за управување со Фондот на годишно ниво изнесува 0,9% (2019: 0,9%) од нето средствата на Фондот и се пресметува на дневно ниво или претставува 0,075% (2019: 0,075%) од нето средствата на Фондот на месечно ниво.

Со состојба на 31 декември 2020 година, Фондот има обврска кон Друштвото за надоместок од уплатени придонеси во износ од 188 илјади денари (2019: 138 илјади денари). Надоместокот од уплатени придонеси изнесува максимум 2,90% (2019: максимум 2,90%) од секој уплатен придонес.

9 Приходи од камати

	2020	2019
Амортизација на премијата (дисконт) кои доспеваат на фиксен датум	(105)	(114)
Приходи од камати од хартии од вредност во тргување	11.598	11.776
Приходи од камати од хартии од вредност расположливи за продажба	5.358	3.108
Приходи од камати од хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	3.167	2.124
Приходи од камати од депозити	3.858	3.516
Приходи од камата на денарски сметки кај Чуварот	7	28
Вкупно	23.883	20.438

10 Приходи од дивиденди

	2020	2019
Приходи од дивиденда од US78462F1030; SPY UP	545	467
Приходи од дивиденда од US4642876555; IWM UP	123	129
Приходи од дивиденда од US9220427754; VEU UP	681	867
Приходи од дивиденда од US9229087690; VTI UP	511	508
Приходи од дивиденда од US9229083632; VOO UP	563	581
Приходи од дивиденда од US9220428661; VPL UP	134	198
Приходи од дивиденда од US4642882405; ACWX UQ	587	737
Приходи од дивиденда од US4642882579; ACWI UQ	531	712
Приходи од дивиденда од DE0005933956; SX5EEX GT	98	147
Приходи од дивиденда од DE0002635307; SXXPIEX GT	231	371
Приходи од дивиденда од MKALKA101011; ALK	772	686
Приходи од дивиденда од MKMTUR101018; MTUR	225	297
Приходи од дивиденда од MKGRNT101015; GRNT	216	195
Вкупно	5.217	5.895

11 Реализирани добивки и загуби

	2020	2019
Реализирани капитални добивки	1.966	933
Реализирани капитални загуби	(2.093)	(855)
Вкупно	(127)	78

Реализирани добивки и загуби од:

Главница и камата од државни обврзници	29	71
Продажба на обични акции издадени од акционерски друштва	(156)	7
Вкупно	(127)	78

12 Расходи за брокерски провизии и останати посреднички трошоци

Трошоците кои произлегуваат од продажба или купување на финансиски средства кои се класифицираат во портфолио за тргување директно се евидентирани како трошоци во Извештајот за работењето на Фондот во согласност со Правилникот за проценка на средствата на пензиските фондови.

13 Нереализирани капитални добивки/(загуби) од вложувања во хартии од вредност, нето

	2020	2019
Државни обврзници	853	10.666
Обични акции издадени од акционерски друштва	1.313	38
Удели во отворени инвестициски фондови	17.773	60.185
Вкупно	19.939	70.889

14 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Фондот се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Фондот се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност.

Политиките на Фондот за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Фондот редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса. Управување то со ризици го вршат вработените од секој сектор. Тие ги идентификуваат и проценуваат ризиците од финансирање во обемот на нивната работа и преку тесна соработка со цел навремено да дејствуваат.

14.1 Пазарни ризици

Фондот е изложен на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Фондот на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, ефектот од флукуација на пазарните цени на акциите и уделите во инвестициски фондови како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Друштвото за управување со средствата на Фондот утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

14. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.1 Пазарни ризици (продолжение)

Каматен ризик

Фондот е изложен на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ги анализира средствата и обврските на Фондот, групирани според веројатноста од промена на каматните стапки од датумот на известување до договорниот датум на доспевање.

31 декември 2020 година	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Не каматоносни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Средства							
Парични средства	21.184	-	-	-	-	-	21.184
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	-	-	-	-	372.769	299.936	672.705
Финансиски инструменти расположливи за продажба	-	-	-	-	-	222.715	222.715
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-	240.614	240.614
Останати средства на Фондот	-	-	-	-	203	-	203
Вкупно средства	21.184	-	-	-	372.972	763.265	1.157.421
Обврски							
Останати обврски	-	-	-	-	2.904	-	2.904
Вкупно обврски	-	-	-	-	2.904	-	2.904
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските	21.184	-	-	-	370.068	763.265	1.154.517
31 декември 2019 година	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Не каматоносни	Фиксни каматни стапки	Вкупно
Вкупно средства	20.123	-	-	-	326.180	649.974	996.277
Вкупно обврски	-	-	-	-	6.237	-	6.237
Каматно сензитивен јаз на средствата и обврските	20.123	-	-	-	319.943	649.974	990.040

14. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.1 Пазарни ризици (продолжение)

Табелата подолу ја сумира ефективната каматна стапка на Фондот:

31 декември 2020 година	МКД	ЕУР
Средства		
Парични средства	0,10%	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	4,06%	3,87%
Финансиски инструменти расположливи за продажба	3,12%	2,54%
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	2,62%	4,13%
Останати средства на Фондот	-	-
Обврски	-	-
Останати обврски	-	-
31 декември 2019 година	МКД	ЕУР
Средства		
Парични средства	0,20%	-
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	4,06%	3,87%
Финансиски инструменти расположливи за продажба	3,25%	2,80%
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	2,64%	4,19%
Обврски	-	-
Останати обврски	-	-

14.2 Валутен ризик

Фондот е изложен на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето позицијата на валутен ризик на Фондот на 31 декември (во илјади денари).

31 декември 2020 година	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства				
Парични средства	21.049	-	135	21.184
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	79.076	281.755	311.874	672.705
Финансиски инструменти расположливи за продажба	164.274	58.441	-	222.715
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	154.458	86.156	-	240.614
Останати средства на Фондот	1	-	202	203
Вкупно средства	418.858	426.352	312.211	1.157.421
Обврски				
Обврски	2.843	-	61	2.904
Вкупно обврски	2.843	-	61	2.904
Нето отворена билансна позиција	416.015	426.352	312.150	1.154.517
31 декември 2019 година	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Вкупно средства	360.579	371.441	264.257	996.277
Вкупно обврски	6.181	-	56	6.237
Нето отворена билансна позиција	354.398	371.441	264.201	990.040

14. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.3 Ризик од ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Фондот ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од секојдневното работење. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Фондот, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на доспевање (во илјади денари).

31 декември 2020 година	До 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства					
Пари и депозити кај банки	21.184	-	-	-	21.184
Финансиски инструменти кои се чуваат за тргување	376.273	4.314	67.133	224.985	672.705
Финансиски инструменти расположливи за продажба	1.562	1.577	834	218.742	222.715
Финансиски инструменти кои се чуваат до доспевање	20.233	63.209	73.400	83.772	240.614
Останати средства на Фондот	203	-	-	-	203
Вкупно средства	419.455	69.100	141.367	527.499	1.157.421
Обврски					
Останати обврски	2.904	-	-	-	2.904
Вкупно обврски	2.904	-	-	-	2.904
Нето ризик од ликвидност	416.551	69.100	141.367	527.499	1.154.517
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	416.551	485.651	627.018	1.154.517	
31 декември 2019 година					
Вкупно средства	370.698	10.694	144.562	470.323	996.277
Вкупно обврски	6.237	-	-	-	6.237
Нето ризик од ликвидност	364.461	10.694	144.562	470.323	990.040
Кумулативен ликвидносен јаз на средствата и обврските	364.461	375.155	519.717	990.040	

На 11 март 2020 година Светската Здравствена Организација прогласи пандемија на корона вирусот и Владата на Република Северна Македонија прогласи вонредна состојба на 18 март 2020 година. Земајќи ги во предвид потенцијалните сериозни закани од коронавирусот врз јавното здравје, македонските власти превземаа низа мерки за намалување на ширењето на вирусот. Дел од бизнис секторот во Северна Македонија даде насоки на вработените да останат дома и намали или привремено затвори одредени деловни операции. Вонредната состојба заврши на 23 јуни 2020 година и рестрикциите за бизнис секторот беа намалени или укинати. И покрај тоа, одредени компании продолжуваат со работа од дома.

14. Управување со ризици од финансирање (продолжение)

14.3 Ризик од ликвидност (продолжение)

Согласно јавно достапните информации на датумот на издавање на финансиските извештаи, раководството на Друштвото кое управува со Фондот го зеде во предвид потенцијалниот понатамошен развој на епидемијата, како и очекувањето за ефектите на работењето на Фондот од истата, вклучувајќи ги веќе преземените мерки од страна на македонските власти и владите на останатите земји.

Фондот работи во високо регулирана индустрија. Вредноста на нето средствата на Фондот се зголемува/намалува како резултат на промените во: 1) приходи по основ на камати од вложувања во хартии од вредност; 2) приходи од дивиденди од домашни акции и ETF-и; и 3) реализирани и нереализирани добивки/загуби од вложувања во хартии од вредност. Најголемиот ризик кој што произлегува од појавата на КОВИД-19 е поврзан со можното негативно влијание на цените на вложувањата во хартии од вредност на домашните и странските берзи како и влијанието на порастот на стапката на невработеност во земјата врз придонесите коишто се плаќаат од страна на членовите во Фондот.

Сепак, приходите од вложувања на Фондот останаа стабилни и покажаа тренд на пораст во годината која завршува на 31 декември 2020 година во споредба со 31 декември 2019 година (2020 година: 31.418 илјади денари, 2019 година: 27.381 илјади денари) и покрај негативното влијание на пандемијата. Фондот прикажа нереализирани добивки од вложувањата во хартии од вредност во износ од 19.939 илјади денари за годината што завршува на 31 декември 2020 (2019 година: 70.889 илјади денари). Воедно, Фондот бележи пораст на вкупниот број на членови во годината која завршува на 31 декември 2020 година во споредба со 31 декември 2019 година (2020 година: 14.951 членови, 2019 година: 14.596 членови) и покрај малото зголемување на стапката на невработеност во земјата.

Со оглед на фактот што повлекувањето на придонесите на Фондот е регулирано со закон и значителен дел од придонесите на членовите сè уште не ги исполнуваат условите за повлекување, раководството на Друштвото кое управува со Фондот не предвидува значително негативно влијание на КОВИД-19 врз Фондот и вредноста на неговите нето средства. Сепак, Друштвото кое управува со Фондот не може да ја исклучи можноста дека во случај на повторно воведување на ограничувачки мерки, како и нивно засилување, а следствено на тоа и влијанието на овие мерки на економското опкружување во кое работи Фондот, нема да имаат негативно влијание врз Фондот и вредноста на неговите нето средства. Раководството на Друштвото кое управува со Фондот продолжува внимателно да ја следи состојбата и соодветно ќе реагира со цел да се намали влијанието на ваквите настани и околности во моментот на нивното случување.

14.3 Оперативен ризик

Екстерните оперативни ризици се управуваат преку соодветни системи на работа и комуникација воспоставени со останатите учесници во оперативната организација на целокупниот процес: Комисија за хартии од вредност, банката чувар и избраните брокерски куќи и банките. Интерните оперативни ризици се концентрирани во процесот на донесување и реализација на инвестициски одлуки, почитувањето на интерните политики, процедури и упатства и функционирањето на информативниот систем.

ПРИЛОЗИ

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот

а) Акции

	Број на акции	Трошок на набавка по акција ⁷	Вкупен трошок на набавка ⁸	Вредност на акцијата на денот на известув.	Вкупна вредност на денот на известув.	% на издавачот	% од вредноста на средства на Фондот
Обични акции							
MKALKA101011, ALK	2.144	12	25.514	13	28.316	0,15%	2,45%
MKGRNT101015, GRNT	4.853	1	5.466	1	5.430	0,16%	0,47%
MKMTUR101018, MTUR	993	6	5.591	4	4.138	0,22%	0,36%
Вкупни вложувања во акции издадени во Р. Северна Македонија	7.990	-	36.571	-	37.884	-	3,27%
Вкупно вложувања во акции	7.990	-	36.571	-	37.884	-	3,27%

б) Обврзници

	Номинална вредност	Трошок на набавка ⁸	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на РСМ					
MKMINF200DD2; RMDEN13	32.000 EUR	1.929	1.981	0,80%	0,17%
MKMINF200DE0; RMDEN14	70.885 EUR	4.275	4.381	1,49%	0,38%
MKMINF200DF7; RMDEN15	678 EUR	41	42	0,01%	0,00%
MKMINF200DG5; RMDEN16	23.892 EUR	1.433	1.477	0,43%	0,13%
MKMINF20G929; DO2014/10-0524dk	3.700.000 MKD	3.811	3.969	3,92%	0,34%
MKMINF20G986; DO2014/16-0724dk	10.000.000 MKD	10.127	10.577	4,59%	0,91%
MKMINF20GA06; DO2014/18-0824dk	2.000.000 MKD	1.935	2.043	0,33%	0,18%
MKMINF20GA55; DO2014/23-1024	5.700.000 MKD	5.493	5.767	0,89%	0,50%
MKMINF20GA97; DO2014/27-1024	4.070.000 MKD	3.915	4.110	7,53%	0,36%
MKMINF20GC61; DO2015/04-0125dk	3.920.000 MKD	3.908	4.060	11,39%	0,35%
MKMINF20GD29; DO2015/10-0330dk	13.300.000 MKD	13.156	13.735	1,62%	1,19%
MKMINF20GD52; DO2015/13-0330dk	2.910.000 MKD	2.873	3.000	0,91%	0,26%
MKMINF20GD78; DO2015/15-0430dk	4.700.000 MKD	4.635	4.840	1,71%	0,42%
MKMINF20GD94; DO2015/17-0530dk	6.150.000 MKD	6.057	6.325	2,46%	0,55%
MKMINF20GE02; DO2015/18-0525dk	3.200.000 MKD	3.153	3.277	1,58%	0,28%
MKMINF20GE10; DO2015/19-0630dk	2.000.000 MKD	1.959	2.046	1,54%	0,18%
MKMINF20GE28; DO2015/20-0625	3.340.000 MKD	3.279	3.406	2,50%	0,29%
MKMINF20GE44; DO2015/22-0630dk	3.340.000 MKD	3.264	3.409	1,72%	0,29%
MKMINF20GE51; DO2015/23-0725	4.520.000 MKD	4.430	4.602	1,07%	0,40%
MKMINF20GE77; DO2015/25-0730dk	2.800.000 MKD	2.732	2.854	0,45%	0,25%
MKMINF20GF19; DO2015/29-0730dk	1.720.000 MKD	1.676	1.751	3,23%	0,15%
MKMINF20GF35; DO2015/31-0830dk	1.170.000 MKD	1.141	1.192	3,75%	0,10%

⁷ Трошок на набавка по акција ја претставува цената на акцијата на 31 декември 2019 година.

⁸ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот (продолжение)

б) Обврзници (продолжение)

	Номинална вредност	Трошок на набавка ⁸	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на РСМ					
MKMINF20GF43; DO2015/32-0825	650.000 MKD	634	659	0,25%	0,06%
MKMINF20GF68; DO2015/34-0825	11.960.000 MKD	11.662	12.117	4,72%	1,05%
MKMINF20GG83; DO2015/46-1225dk	8.610.000 MKD	8.286	8.616	7,32%	0,74%
MKMINF20GG91; DO2016/01-0126dk	9.830.000 MKD	9.802	10.180	4,78%	0,88%
MKMINF20GH25; DO2016/04-0131dk	3.850.000 MKD	3.824	4.004	2,19%	0,35%
MKMINF20GH74; DO2016/07-0231dk	11.600.000 MKD	11.504	12.044	12,66%	1,04%
MKMINF20GI16; DO2016/11-0426dk	13.400.000 MKD	13.225	13.768	64,11%	1,19%
MKMINF20GI73; DO2016/17-0826	10.380.000 MKD	10.124	10.530	1,10%	0,91%
MKMINF20GI81; DO2016/18-0826dk	4.660.000 MKD	4.550	4.739	3,01%	0,41%
MKMINF20GJ15; DO2016/21-0931dk	5.600.000 MKD	5.423	5.684	1,88%	0,49%
MKMINF20GJ23; DO2016/22-0931dk	1.250.000 MKD	1.210	1.268	0,27%	0,11%
MKMINF20GJ31; DO2016/23-1031dk	7.050.000 MKD	6.810	7.139	3,34%	0,62%
MKMINF20GJ64; DO2016/26-1131dk	2.580.000 MKD	2.483	2.603	0,48%	0,22%
MKMINF20GJ80; DO2016/28-1231dk	5.950.000 MKD	5.715	5.993	1,28%	0,52%
MKMINF20GJ98; DO2016/29-1231dk	5.250.000 MKD	5.030	5.274	0,60%	0,46%
MKMINF20GK04; DO2017/02-0132dk	15.500.000 MKD	15.479	16.170	2,21%	1,40%
MKMINF20GK46; DO2017/05-0132dk	15.490.000 MKD	15.438	16.084	2,69%	1,39%
MKMINF20GK53; DO2017/06-0232dk	9.380.000 MKD	9.325	9.715	1,34%	0,84%
MKMINF20GK79; DO2017/08-0332dk	9.920.000 MKD	9.847	10.261	1,69%	0,89%
MKMINF20GK95; DO2017/10-0332dk	4.130.000 MKD	4.085	4.257	0,90%	0,37%
MKMINF20GL03; DO2017/11-0332dk	990.000 MKD	977	1.019	0,54%	0,09%
MKMINF20GL37; DO2017/14-0532dk	5.100.000 MKD	5.023	5.235	2,76%	0,45%
MKMINF20GL52; DO2017/16-0632dk	6.380.000 MKD	6.252	6.517	2,13%	0,56%
MKMINF20GL60; DO2017/17-0632dk	7.290.000 MKD	7.133	7.436	2,11%	0,64%
MKMINF20GL78; DO2017/18-0632dk	4.870.000 MKD	4.762	4.964	0,54%	0,43%
MKMINF20GL86; DO2017/19-0732dk	3.410.000 MKD	3.332	3.473	0,74%	0,30%
MKMINF20GN01; DO2017/30-1032dk	3.180.000 MKD	3.088	3.221	0,28%	0,28%
MKMINF20GN27; DO2017/32-1032dk	3.000.000 MKD	2.909	3.033	0,65%	0,26%
MKMINF20GN50; DO2017/35-1132dk	7.940.000 MKD	7.688	8.018	1,50%	0,69%
MKMINF20GN68; DO2017/36-1132dk	1.660.000 MKD	1.603	1.672	0,21%	0,14%
MKMINF20GN76; DO2017/37-1132dk	2.730.000 MKD	2.632	2.746	2,18%	0,24%
MKMINF20GN84; DO2017/38-1232dk	4.120.000 MKD	3.960	4.131	1,36%	0,36%
MKMINF20GO34; DO2018/04-0133	13.110.000 MKD	13.079	13.565	2,15%	1,17%
MKMINF20GO42; DO2018/05-0133dk	4.990.000 MKD	4.975	5.152	0,89%	0,45%
MKMINF20GO75; DO2018/08-0233dk	1.610.000 MKD	1.599	1.656	1,09%	0,14%
MKMINF20GP17; DO2018/12-0633	17.390.000 MKD	17.128	17.737	1,96%	1,53%
MKMINF20GP82; DO2018/19-0933	9.360.000 MKD	9.132	9.450	2,34%	0,82%
MKMINF20GR49; DO2018/25-1133dk	3.040.000 MKD	2.966	3.065	0,76%	0,26%
MKMINF20GR64; DO2018/27-1133dk	9.280.000 MKD	9.040	9.950	2,11%	0,86%

⁸ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот (продолжение)

б) Обврзници (продолжение)

	Номинална вредност	Трошок на набавка ⁸	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Обврзници издадени или гарантирани од Владата на РСМ					
MKMINF20GS22; DO2019/04-0234	24.520.000 MKD	24.636	25.414	1,89%	2,20%
MKMINF20GS71; DO2019/09-0534	12.650.000 MKD	12.500	12.905	0,78%	1,12%
MKMINF20GS97; DO2019/11-0834dk	6.940.000 MKD	6.896	7.033	2,31%	0,61%
MKMINF20GT05; DO2019/12-0934	16.490.000 MKD	16.125	16.634	0,45%	1,44%
MKMINF20GT39; DO2019/15-1134	29.560.000 MKD	28.808	29.691	1,06%	2,57%
MKMINF20GT47; DO2019/16-1234dk	6.990.000 MKD	6.824	7.020	1,89%	0,61%
MKMINF20GT62; DO2020/02-0235	10.110.000 MKD	10.113	10.251	0,81%	0,89%
MKMINF20GU02; DO2020/06-0635	8.490.000 MKD	8.532	8.627	0,53%	0,75%
MKMINF20GU44; DO2020/10-1035	19.910.000 MKD	19.939	19.999	0,58%	1,73%
MKMINF20GU93; DO2020/15-1235dk	23.050.000 MKD	23.055	23.089	3,10%	1,99%
MKMINF20GO26; DO2018/03-0133dk	22.850.000 MKD	22.824	23.774	1,13%	2,05%
MKMINF20GP09; DO2018/11-0448dk	4.420.000 MKD	4.350	4.581	0,37%	0,40%
MKMINF20GP41; DO2018/15-0748dk	8.690.000 MKD	8.469	8.901	0,72%	0,77%
MKMINF20GR23; DO2018/23-1048dk	7.770.000 MKD	7.491	7.869	0,65%	0,68%
MKMINF20GS06; DO2019/02-1049dk	9.350.000 MKD	9.716	10.036	1,04%	0,87%
MKMINF20GS48; DO2019/06-0449dk	2.600.000 MKD	2.566	2.688	0,29%	0,23%
MKMINF20GS89; DO2019/10-0749dk	2.150.000 MKD	2.099	2.200	0,24%	0,19%
MKMINF20GT21; DO2019/14-1049dk	4.730.000 MKD	4.568	4.779	0,53%	0,41%
MKMINF20GT54; DO2020/01-0150dk	10.480.000 MKD	10.482	10.876	1,16%	0,94%
MKMINF20GT88; DO2020/04-0450dk	6.140.000 MKD	6.141	6.305	0,65%	0,54%
MKMINF20GU10; DO2020/07-0850dk	4.080.000 MKD	4.081	4.147	0,45%	0,36%
Вкупно инвестиции во обврзници издадени или гарантирани од Владата на РСМ	-	587.171	608.807	-	52,60%
Вкупно инвестиции во обврзници	-	587.171	608.807	-	52,60%

⁸ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината

Табела 1 Извештај за структурата на инвестициите на Фондот (продолжение)

в) Други должнички хартии од вредност и удели во отворени инвестициони фондови

	Номинална вредност	Трошок на набавка ⁸	Вкупна вредност на денот на известување	% на издавачот	% од вредноста на средствата на Фондот
Удели во отворени инвестициски фондови издадени во земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД					
DE0002635307; SXXPIEX GT	5.095	12.937	12.484	0,00%	1,08%
DE0005933931; DAXEX GT	771	5.381	5.560	0,00%	0,48%
US78462F1030; SPY UP	2.547	44.072	47.838	0,00%	4,13%
US9220427754; VEU UP	15.870	45.682	46.527	0,00%	4,02%
DE0005933956; SX5EEX GT	2.245	5.221	4.967	0,00%	0,43%
US9229087690; VTI UP	4.913	43.664	48.038	0,00%	4,15%
US4642876555; IWM UP	1.612	14.676	15.877	0,00%	1,37%
US9229083632; VOO UP	2.909	46.890	50.225	0,00%	4,34%
US4642882405; ACWX UQ	15.948	41.153	42.493	0,02%	3,67%
US9220428661; VPL UP	2.585	9.883	10.335	0,00%	0,89%
US4642882579; ACWI UQ	11.090	47.553	50.541	0,01%	4,37%
Вкупно удели во отворени инвестициски фондови издадени во земјите членки на Европската Унија и ОЕЦД	65.585	317.112	334.885	-	28,93%
Вкупно инвестиции во други должнички инструмент и удели во отворени инвестициски фондови	65.585	317.112	334.885	-	28,93%

г) Пласмани и депозити

	Трошок за набавка	Вкупна вредност на денот на известување	% од вредноста на средствата на Фондот
Краткорочни депозити	18.000	18.001	1,56%
Долгорочни депозити	135.655	136.457	11,79%
Вкупно	153.655	154.458	13,35%

д) Структура на инвестициите на Фондот по видови на финансиски средства

	Вкупна вредност на денот на известувањето	% од вредноста на средствата на Фондот
Акции	37.884	3,27%
Обврзници и други долгорочни должнички хартии од вредност	608.807	52,61%
Краткорочни хартии од вредност	-	0,00%
Акции и удели во инвестициски фондови	334.885	28,93%
Парични средства	21.184	1,83%
Пласмани и депозити	154.458	13,34%
Останати средства	203	0,02%
Вкупно	1.157.421	100,00%

⁸ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината

Табела 2 – Извештај за реализираните добивки и загуби на Фондот

Датум на продажба	Видови на хартии од вредност	Бр. на хартии од вредност	Сметководствена вредност ⁹	Продажна цена	Реализирани добивки / (загуби)
	Обични акции издадени од Р. Северна Македонија	-	-	-	(156)
21.10.2020	MKGRNT101015 - GRNT	1.617	1,13	1,03	(156)
	ВКУПНО РЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ*	-	-	-	(156)

*Вкупниот износ на нето реализирани капитални загуби изнесува 126.958 денари. Нето реализираните капитални добивки се од наплата на достасана камата и анuitет на хартии од вредност во износ од 28.743 денари и нето реализирана загуба од продажба на акции во износ од 155.701 денари.

Забелешка: Не е дозволено сумарно прикажување по финансиски инструмент, односно се евидентира секоја трансакција

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот

Датум на проценка	Видови на хартии од вредност	Трошок на набавка ¹⁰	Објективна вредност	Рева-лориз. На хартиите од вредност	Нере-ализи-рани добивк и/ (загуби)	Нето курсн и разлики	Аморт. За диск /преми и кои досп. На ф.дат.	Загуба поради оштетување
31.12.20	Обични акции издадени во РСМ	36.571	37.884	-	1.313	-	-	-
	MKALKA101011, ALK	25.514	28.316	-	2.802	-	-	-
	MKGRNT101015, GRNT	5.466	5.430	-	(36)	-	-	-
	MKMTUR101018, MTUR	5.591	4.138	-	(1.453)	-	-	-
31.12.20	Обврзници издадени и/ или гарантирани од Владата на РСМ	587.171	608.807	458	853	306	20.019	
	MKMINF200DD2; RMDEN13	1.929	1.981	-	8	-	44	-
	MKMINF200DE0; RMDEN14	4.275	4.381	-	11	-	95	-
	MKMINF200DF7; RMDEN15	41	42	-	-	-	1	-
	MKMINF200DG5; RMDEN16	1.433	1.477	(8)	-	6	46	-
	MKMINF20G929; DO2014/10-0524dk	3.811	3.969	-	13	-	145	-
	MKMINF20G986; DO2014/16-0724dk	10.127	10.577	-	35	-	415	-
	MKMINF20GA06; DO2014/18-0824dk	1.935	2.043	-	7	-	101	-
	MKMINF20GA55; DO2014/23-1024	5.493	5.767	-	-	-	274	-
	MKMINF20GA97; DO2014/27-1024	3.915	4.110	-	-	-	196	-
	MKMINF20GC61; DO2015/04-0125dk	3.908	4.060	-	13	-	138	-
	MKMINF20GD29; DO2015/10-0330dk	13.156	13.735	-	45	-	535	-
	MKMINF20GD52; DO2015/13-0330dk	2.873	3.000	-	10	-	117	-

⁹ Сметководствената вредност ја претставува пазарната цена на хартиите од вредност на 31 декември 2019 година.

¹⁰ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот (продолжение)

Датум на проценка	Видови на хартии од вредност	Трошок на набавка ¹⁰	Објек- тивна вредност	Рева- лориз. На хартии- те од вред- ност	Нере- ализи- рани добивк и/ (загуби)	Нето курсн и раз- лики	Аморт. За диск /преми и кои досп. На ф.дат.	Загуба поради оштету- вање
31.12.20	Обврзници издадени и/ или гарантирани од Владата на РСМ							
	MKMINF20GD78; DO2015/15-0430dk	4.635	4.840	-	16	-	189	-
	MKMINF20GD94; DO2015/17-0530dk	6.057	6.325	-	21	-	247	-
	MKMINF20GE02; DO2015/18-0525dk	3.153	3.277	-	11	-	113	-
	MKMINF20GE10; DO2015/19-0630dk	1.959	2.046	-	7	-	80	-
	MKMINF20GE28; DO2015/20-0625	3.279	3.406	-	-	-	127	-
	MKMINF20GE44; DO2015/22-0630dk	3.264	3.409	-	11	-	134	-
	MKMINF20GE51; DO2015/23-0725	4.430	4.602	-	-	-	172	-
	MKMINF20GE77; DO2015/25-0730dk	2.732	2.854	-	9	-	112	-
	MKMINF20GF19; DO2015/29-0730dk	1.676	1.750	-	6	-	69	-
	MKMINF20GF35; DO2015/31-0830dk	1.141	1.192	-	4	-	47	-
	MKMINF20GF43; DO2015/32-0825	634	659	-	-	-	25	-
	MKMINF20GF68; DO2015/34-0825	11.662	12.117	-	-	-	455	-
	MKMINF20GG83; DO2015/46-1225dk	8.286	8.616	-	29	-	302	-
	MKMINF20GG91; DO2016/01-0126dk	9.802	10.180	-	33	-	345	-
	MKMINF20GH25; DO2016/04-0131dk	3.824	4.004	-	13	-	166	-
	MKMINF20GH74; DO2016/07-0231dk	11.504	12.044	-	39	-	501	-
	MKMINF20GI16; DO2016/11-0426dk	13.225	13.768	-	45	-	498	-
	MKMINF20GI73; DO2016/17-0826	10.124	10.530	-	-	-	405	-
	MKMINF20GI81; DO2016/18-0826dk	4.550	4.739	-	16	-	173	-
	MKMINF20GI15; DO2016/21-0931dk	5.423	5.684	-	19	-	242	-
	MKMINF20GI23; DO2016/22-0931dk	1.210	1.268	-	4	-	54	-
	MKMINF20GI31; DO2016/23-1031dk	6.810	7.139	-	24	-	305	-
	MKMINF20GI64; DO2016/26-1131dk	2.483	2.603	-	9	-	111	-
	MKMINF20GI80; DO2016/28-1231dk	5.715	5.993	-	20	-	257	-
	MKMINF20GI98; DO2016/29-1231dk	5.030	5.274	-	18	-	227	-
	MKMINF20GK04; DO2017/02-0132dk	15.479	16.170	-	53	-	639	-
	MKMINF20GK46; DO2017/05-0132dk	15.438	16.084	-	52	-	593	-
	MKMINF20GK53; DO2017/06-0232dk	9.325	9.715	-	32	-	358	-
	MKMINF20GK79; DO2017/08-0332dk	9.847	10.261	-	34	-	380	-
	MKMINF20GK95; DO2017/10-0332dk	4.085	4.257	-	14	-	158	-
	MKMINF20GL03; DO2017/11-0332dk	977	1.019	-	3	-	38	-
	MKMINF20GL37; DO2017/14-0532dk	5.023	5.235	-	17	-	195	-
	MKMINF20GL52; DO2017/16-0632dk	6.252	6.517	-	22	-	243	-
	MKMINF20GL60; DO2017/17-0632dk	7.133	7.436	-	25	-	278	-
	MKMINF20GL78; DO2017/18-0632dk	4.762	4.964	-	16	-	186	-

¹⁰ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот (продолжение)

Датум на проценка	Видови на хартии од вредност	Трошок на набавка ¹⁰	Објек- тивна вредност	Рева- лориз. На хартии- те од вред- ност	Нере- ализи- рани добивк и/ (загуби)	Нето курсн и раз- лики	Аморт. За диск /преми и кои досп. На ф.дат.	Загуба поради оштету- вање
31.12.20	Обврзници издадени и/ или гарантирани од Владата на РСМ							
	MKMINF20GL86; DO2017/19-0732dk	3.332	3.473	-	12	-	130	-
	MKMINF20GN01; DO2017/30-1032dk	3.088	3.221	-	11	-	122	-
	MKMINF20GN27; DO2017/32-1032dk	2.909	3.033	-	10	-	115	-
	MKMINF20GN50; DO2017/35-1132dk	7.688	8.018	-	27	-	303	-
	MKMINF20GN68; DO2017/36-1132dk	1.603	1.672	-	6	-	63	-
	MKMINF20GN76; DO2017/37-1132dk	2.632	2.746	-	9	-	104	-
	MKMINF20GN84; DO2017/38-1232dk	3.960	4.131	-	14	-	157	-
	MKMINF20GO34; DO2018/04-0133	13.079	13.565	-	-	-	486	-
	MKMINF20GO42; DO2018/05-0133dk	4.975	5.152	-	-	17	160	-
	MKMINF20GO75; DO2018/08-0233dk	1.599	1.656	-	-	5	52	-
	MKMINF20GP17; DO2018/12-0633	17.128	17.737	-	-	-	610	-
	MKMINF20GP82; DO2018/19-0933	9.132	9.450	-	-	-	319	-
	MKMINF20GR49; DO2018/25-1133dk	2.966	3.065	-	-	10	89	-
	MKMINF20GR64; DO2018/27-1133dk	9.040	9.950	608	-	32	270	-
	MKMINF20GS22; DO2019/04-0234	24.636	25.414	(8)	-	-	786	-
	MKMINF20GS71; DO2019/09-0534	12.500	12.905	-	-	-	405	-
	MKMINF20GS97; DO2019/11-0834dk	6.896	7.033	(2)	-	8	131	-
	MKMINF20GT05; DO2019/12-0934	16.125	16.634	(2)	-	-	512	-
	MKMINF20GT39; DO2019/15-1134	28.808	29.691	(6)	-	-	888	-
	MKMINF20GT47; DO2019/16-1234dk	6.824	7.020	-	-	24	172	-
	MKMINF20GT62; DO2020/02-0235	10.113	10.251	(120)	-	-	258	-
	MKMINF20GU02; DO2020/06-0635	8.532	8.627	-	-	-	95	-
	MKMINF20GU44; DO2020/10-1035	19.939	19.999	-	-	-	60	-
	MKMINF20GU93; DO2020/15-1235dk	23.055	23.089	(4)	-	-	38	-
	MKMINF20GO26; DO2018/03-0133dk	22.824	23.774	-	-	78	872	-
	MKMINF20GP09; DO2018/11-0448dk	4.350	4.581	-	-	16	215	-
	MKMINF20GP41; DO2018/15-0748dk	8.469	8.901	-	-	30	402	-
	MKMINF20GR23; DO2018/23-1048dk	7.491	7.869	-	-	27	351	-
	MKMINF20GS06; DO2019/02-1049dk	9.716	10.036	-	-	12	308	-
	MKMINF20GS48; DO2019/06-0449dk	2.566	2.688	-	-	9	112	-
	MKMINF20GS89; DO2019/10-0749dk	2.099	2.200	-	-	7	93	-
	MKMINF20GT21; DO2019/14-1049dk	4.568	4.779	-	-	16	195	-
	MKMINF20GT54; DO2020/01-0150dk	10.482	10.876	-	-	9	385	-
	MKMINF20GT88; DO2020/04-0450dk	6.141	6.305	-	-	-	164	-
	MKMINF20GU10; DO2020/07-0850dk	4.081	4.147	-	-	-	67	-

¹⁰ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.

Табела 3 – Извештај за нереализираните добивки и загуби на Фондот (продолжение)

Датум на проценка	Видови на хартии од вредност	Трошок на набавка ¹⁰	Објек- тивна вредност	Рева- лориз. на хартии- те од вред- ност	Нере- ализи- рани добивк и/(загуб и)	Нето курсн и раз- лики	Аморт. за диск /преми и кои досп. на ф.дат.	Загуба поради оштету- вање
31.12.20	Удели во странски отворени инвестициски фондови	317.112	334.885	-	17.773	-	-	-
	DE0002635307; SXXPIEX GT	12.937	12.484	-	-453	-	-	-
	DE0005933931; DAXEX GT	5.381	5.560	-	179	-	-	-
	US78462F1030; SPY UP	44.072	47.838	-	3.766	-	-	-
	US9220427754; VEU UP	45.682	46.527	-	845	-	-	-
	DE0005933956; SX5EEX GT	5.221	4.967	-	-254	-	-	-
	US9229087690; VTI UP	43.664	48.038	-	4.374	-	-	-
	US4642876555; IWM UP	14.676	15.877	-	1.201	-	-	-
	US9229083632; VOO UP	46.890	50.225	-	3.335	-	-	-
	US4642882405; ACWX UQ	41.153	42.493	-	1.340	-	-	-
	US9220428661; VPL UP	9.883	10.335	-	452	-	-	-
	US4642882579; ACWI UQ	47.553	50.541	-	2.988	-	-	-
	ВКУПНО НЕРЕАЛИЗИРАНИ ДОБИВКИ И ЗАГУБИ		981.576	459	19.939	306	20.019	

Забелешка: Вкупната разлика помеѓу објективната (фер) вредност и трошокот на набавка е еднаква на вкупно нереализираните добивки (загуби) од вложување на хартии од вредност зголемени за ревалоризација на хартиите од вредност расположливи за продажба, нето курсните разлики, амортизацијата на дисконтот (премијата) на средствата кои доспеваат на фиксен датум и загубата поради оштетување, зависно од видот на средството.

¹⁰ Трошокот за набавка ја претставува вкупната вредност на вложувањата на 31 декември 2019 година зголемени/ намалени за новите набавки/ продажби во годината.